

Sygn. akt IV CSK 557/20

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa L. O.
przeciwko H. w N., F.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 4 kwietnia 2019 r., sygn. akt V Ga [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od H. w N. (F.) na rzecz L. O. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana H.z siedzibą w N. (Francja) wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w O., oddalającego apelację skarżącej w sprawie z powództwa L. O. o zapłatę. Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała oczywistą zasadność skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynie określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej

prima facie sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Pozwana uzasadniała tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wywodem poświęconym dwóm kwestiom: nierozważenia przez Sąd Okręgowy jednego z zarzutów apelacji, związanego z oddaleniem przez Sąd pierwszej instancji bliżej określonych wniosków dowodowych, oraz nieuwzględnienia zawartego w apelacji wniosku o przeprowadzenie tychże dowodów. Argumentacja skarżącej została w całości nakierowana na wykazanie zaistnienia określonych w skardze kasacyjnej naruszeń przepisów postępowania, natomiast pomijała kwestię tego, czy naruszenia te - jeśli rzeczywiście wystąpiłyby - mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a tym bardziej - czy mogły świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Przypomnieć wypada, że do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W przywołanym przepisie mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18). Należy wprowadzić uznać, wbrew odmiennemu stanowisku powoda wyrażonemu w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że samo niewskazanie wśród podstaw skargi kasacyjnej przepisów prawa materialnego nie wyklucza oceny skargi jako oczywiście uzasadnionej. Aktualne pozostaje jednak podstawowe wymaganie, aby - w razie oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach naruszenia przepisów postępowania - podnoszone przez skarżącego uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.),

ponieważ dopiero wówczas możliwe jest uwzględnienie skargi kasacyjnej, jak również, tym bardziej, stwierdzenie, że skarga powinna być uwzględniona z powodu jej oczywistej zasadności.

Odnosząc tę uwagę do wskazywanej przez skarżącą przyczyny kasacyjnej, należy stwierdzić, że przyczyna ta zaktualizowałaby się, a w konsekwencji uzasadniałaby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wyłącznie w razie przedstawienia przez skarżącą w uzasadnieniu, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 *in fine* k.p.c., przekonującej argumentacji o tym, że dane uchybienie wystąpiło, że mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a ponadto w sposób oczywisty wywoływało konieczność uchylenia lub zmiany zaskarżonego orzeczenia. Wpływ opisanych w skardze kasacyjnej uchybień proceduralnych na wynik sprawy powinien być przy tym na tyle ewidentny, że sama skarga kasacyjna stawałaby się oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie świadczy o tym, by takie wymagania zostały spełnione. Ze sposobu sformułowania skargi kasacyjnej wynika, że przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania odpowiada podstawom skargi, tyle że w uzasadnieniu wniosku, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c., skarżąca twierdzenia o dostrzeganych uchybieniach opatrywała dodatkową kwalifikacją „oczywistego” naruszenia przepisów postępowania. W orzecznictwie trafnie zauważono jednak, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może być skonstruowany tak, iż w ramach badania wystąpienia przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. konieczna byłaby ocena podstaw skargi. Do wspomnianej oceny może bowiem dojść dopiero w ramach merytorycznego badania skargi kasacyjnej, po jej przyjęciu do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2018 r., IV CSK 612/17).

Na etapie kontroli przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest więc dopuszczalne badanie zasadności zarzutów kasacyjnych, a jedynie ocena oczywistości zasadności skargi kasacyjnej. Dokonując takiej oceny, należy stwierdzić, że porównanie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia ze stanowiskiem skarżącej nie świadczy o tym, by ww. przyczyna kasacyjna została spełniona. Skarżąca poprzestała na wyrażeniu opinii o oczywistej zasadności skargi, bez

wsparcia tej opinii wywodami zawierającymi motywy swego stanowiska. Pozwana pominęła przy tym wyjaśnienie, czy wskazywane naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a w konsekwencji mogły świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, podczas gdy brak w tym punkcie stosownych argumentów wyłącza możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może świadczyć rzekome pominięcie przez Sąd drugiej instancji oceny zarzutów apelacji. Skarżąca trafnie zauważa wprawdzie, że do powinności Sądu w ramach kontroli instancyjnej należy rozważenie zarzutów, a nie odniesienie się w motywach uzasadnienia do każdego z zarzutów; wadliwie jednak uznaje, że takie rozważenie nie miało miejsca. Sąd drugiej instancji dał bowiem wprost wyraz ocenie zarówno prawidłowości ustaleń Sądu pierwszej instancji, jak i oceny tych ustaleń, na co skarżąca wskazała w uzasadnieniu skargi kasacyjnej.

Skutku przyjęcia skargi do rozpoznania nie mogły również wywołać wywody sprowadzające się do kwestionowania niekorzystnych dla skarżącej decyzji dowodowych Sądu drugiej instancji, polegających na błędnym - zdaniem skarżącej - oddaleniu zawartych w apelacji wniosków dowodowych, jak również czynności Sądu pierwszej instancji, pośrednio podważanych w skardze kasacyjnej i opatrywanych przez skarżącą stwierdzeniem, że „nie może ulegać wątpliwości, iż w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji sporne okoliczności nie zostały dostatecznie wyjaśnione” (s. 5 skargi kasacyjnej). W skardze kasacyjnej pozwana zdaje się wiązać ww. dowody z rzekomą pozornością umowy pożyczki zawartej przez strony. Nie jest jednak w pełni zrozumiałe, a z pewnością nie wynika z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania to, jak wskazane w owych wnioskach dowodowych okoliczności (fakty) mają się do pozornego charakteru umowy pożyczki z 4 kwietnia 2017 r.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy,

ustalając ich wysokość na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

ke